

Sygn. akt I BP 2/10

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Gersdorf

w sprawie z powództwa B. K.

przeciwko M. M. - Gospodarstwu Ogrodniczemu Zakładowi "P." w P.

o zapłatę odszkodowania,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 maja 2010 r.,

skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia -

wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 24 czerwca 2008 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2008 r., Sąd Rejonowy w P. zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia bez winy pracownika, tj. rozwiązaniem przedwczesnym.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany pracodawca, dowodząc, że złożył skutecznie oświadczenie woli po upływie okresu ochronnego, o którym mowa w art. 53 § 1 ust. 1 k.p. Pozwany pracodawca wskazał, że data rozwiązania stosunku pracy jest data zapoznania się pracownika z pismem zawierającym przedmiotowe oświadczenie woli (art. 61 k.c.).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w K. podzielił argumenty apelującego i wyrokiem z dnia 24 czerwca 2008 r., powództwo oddalił.

Powódka wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku SO w K. z dnia 24 czerwca 2008 r. zaskarżając wyrok w całości.

W skardze podkreślono, że wyrok Sądu Okręgowego jest wadliwy. Oczywista wadliwość dotyczy – zdaniem skarżącego – mylnego zastosowania art. 61 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i art. 53§1 pkt 1 k.p.; art. 99 k.c. i art. 104 k.c.

Powódka wskazała, że poniosła szkodę wobec niezasądzenia na jej rzecz odszkodowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa rozpatrywana jest z uwzględnieniem przepisów dotyczących nie skargi kasacyjnej, lecz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga taka jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia szczególnego rodzaju. Jest środkiem prawnym służącym nie wzruszeniu prawomocnego orzeczenia, lecz kontroli legalności zaskarżonego orzeczenia w związku z możliwością ubiegania się o przyznanie od Państwa (Skarbu Państwa) odszkodowania za szkodę wyrządzoną wydaniem prawomocnego orzeczenia (art. 417¹ § 2 k.c.).

Istnieją pewne analogie między tą skargą a skargą kasacyjną. Przede wszystkim obie skargi są instrumentem kontroli legalności orzeczeń. Jednakże skargi te nie są tożsame. Skarga, o której mowa w art. 424¹ k.p.c. wymaga oceny, że kwestionowane orzeczenie jest niezgodne z prawem. Natomiast skarga kasacyjna może wynikać tylko z zarzutu naruszenia prawa.

Orzeczenie niezgodne z prawem – w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. – to orzeczenie nie tylko naruszające prawo, ale orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. A zatem stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to nie tylko stwierdzenie jego obiektywnej bezprawności, lecz dodatkowo konieczność dokonania oceny, że

orzeczenie to jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (wyrok Sądu Najwyższego z 24 lipca 2006 r., I BP 1/06).

Dla uzasadnienia rozstrzygnięcia zapadłego w niniejszej sprawie kwestią kluczową jest ustalenie daty rozwiązania stosunku pracy w trybie natychmiastowym bez winy pracownika. Jest oczywistym, że data ta nie może wyprzedzać dojścia do wiadomości pracownika oświadczenia woli pracodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy. Taka teza nie może być kwestionowana. A zatem jej zanegowanie w skardze wymaga oceny, że skarga jest oczywiście bezzasadna. Stąd orzeczenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe i nie przeczy wskazanym w skardze przepisom. Co więcej orzeczenie to wynika z powszechnie przyjętych rozwiązań prawnych dotyczących składania oświadczeń woli i ugruntowanej w nauce polskiej teorii doręczenia oświadczenia woli jego adresatowi.

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcie do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jeśli skarga jest oczywiście bezzasadna. Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna”, należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem”, skoro jest ono elementem konstrukcyjnym skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Orzeczenie niezgodne z prawem - w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Takie definiowanie pojęcia „orzeczenie niezgodne z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju i w konsekwencji konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości podkreśla się, że szczególne funkcje wypełniane w państwie przez sądy oraz zasada pewności prawa powodują, że państwo może ponieść odpowiedzialność za szkodę

wyrządzoną orzeczeniem sądowym tylko wtedy, gdy sąd naruszył prawo w sposób oczywisty, w przypadku bowiem wykonywania władzy dyskrecjonalnej niezbędnym jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej państwa (wyrok ETS z dnia 30 września 2003 r., w sprawie C-224/01, Gerhard Koebler przeciwko Austrii). Również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 4 grudnia 2001 r., SK 18/00 (OTK 2001 nr 8, poz. 256), zwrócił uwagę, że stan prawny wynikający z wykładni art. 77 ust. 1 Konstytucji nie może być rozumiany jako stworzenie podstawy prawnej do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w odniesieniu do każdego wadliwego orzeczenia sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2008 r., II BP 62/07, niepublikowane). Przyjąć zatem należy, że bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań, wynika, że nie zostałaby uwzględniona, czyli Sąd Najwyższy oddaliłby ją (por. postanowienie SN z dnia 26 sierpnia 2008 r. III BP 3/08 - OSNP 2010/1-2/13).

Niewątpliwie ad casum w dacie otrzymania pisma (co nie jest sporne między stronami) powódka otrzymała oświadczenie woli o rozwiązaniu stosunku pracy, dopiero w tej dacie mogła się z nim zapoznać i z tą datą stosunek pracy uległ rozwiązaniu. Oznacza to, iż rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego jest trafne, nie wymaga szczególnie finezyjnych interpretacji prawa, a wynika z powszechnie przyjętych ocen i poglądów doktryny na temat oświadczeń woli i ich składania. Zanegowanie też i wykładni powszechnie przyjętych przez naukę i judykaturę powoduje - zdaniem sądu orzekającego w niniejszej sprawie - że skarga opierająca swe wywody tylko na kwestionowaniu tych tez i interpretacji jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c.

Z tych względów na zasadzie art. 424⁹ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.